

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANO

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Kinél van a

0640 D1985 49603640 február 1921 és
0307 K4007 100160307 8 Mai 1924 száma
100 lejes bankjegy?

Mindcégik százelesért ötszáz lelt adunk

— Tudósítás a 3-ik oldalon —

Véget ért a váradi tanítók vizsgája

Akik elbuktak. — Haladékokat kapnak?
Szilágyi Corbu tanügyi inspektor
nyilatkozata az Estilapnak

A polgári leányiskolában napokon keresztül vizsgáztak Bihar, Szatmár, Szilágy és Máramaros vármegyék állami és felekezeti iskoláinak kisebbségitanítói. A vizsga tegnap befejeződött s a váradi tanügyi inspektorátuson most dolgoznak a vizsga eredményének számszerű megállapításán. Beszélünk Szilágyi-Corbu János tanügyi inspektorral, a vizsgáztató bizottság elnökével, aki a vizsgák eredményéről a következőket közölte az Estilap munkatársával:

— A vizsga eredményét általánosságban jónak mondhatom.

— Vizsgára jelentkezett összesen 245 tanító, akik közül

az állami iskolák kisebbségi tanítói valamennyien átmentek.

Mindegyiküknek sikerült tökéletesen megtanulni a román nyelvet.

Ők most már végérvényes vizsgabizonyítványt fognak kapni.

A kisebbségi felekezeti iskolák tanítóinak nagy része szintén sikerrel tette le a vizsgát, egy részét javító vizsgára utasítottuk. Ezek azonban állásukat nem veszítik el.

Körülbelül 20—25 százalék végleg elbukott. Ezek egy évi újabb haladékokat kértek a román nyelv megtanulására.

A kérelmet illetően a közoktatásiügyi miniszter fog dönteni, — a tanügyi inspektorátus javaslata alapján.

— kérdéseinkre — megjelevezte az inspektor, hogy

a tanügyi inspektorátus nem akar senkit existenciájától megfosztani és ezért pártolót fogja a kérelmet a miniszter elé terejszteni.

Visszont kijelentette azt is, hogy a felekezeti iskolai tanítók legnagyobb része azzal indokolta készültségét, hogy egyházi hatóságuk nem érte-

sítette őket idejekorán arról, hogy újból vizsgáznuk kell.

— Ismétlem, mi a legnagyobb jóindulattal kezeltük az ügyet. Az eredmény számszerű megállapításával még nem készültünk el s az adatokat majd a tanfelügyelőségekkel fogjuk közölni. A tanítók az illetékes tanfelügyelőség útján

fognak vizsgájuk eredményéről értesülni.

Megnyugtatólag vesszük tudomásul Szilágyi-Corbu János inspektor nyilatkozatát. Bizonyoságot látjuk benne egyrészt annak, hogy a kisebbségi tanítók minden tőlük telhetőt megtettek az államnyelv elsajátítására, másrészt pedig annak, hogy bizonyos esetekben az illetékes körök is hajlandók respektálni a nyelvtanulás nehézségeit. Elvégre — mint az inspektor maga mondta — a selekció már megtörtént s azok a kisebbségi tanítók, akik maradtak, loyális készségüket már eddig is bebizonyították.

Tizenkilenc kiránduló a vízbe fullt Egy népnünnepély borzalmas epilógusa

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: Perpignan városban tegnap nagy ünnepély volt, amelyet a híres északfranciaországi erődtítmény tizenötezer főnyi helyőrsége rendezett. Az egyik szomszédos községből husz tagú társaság bárkán utazott be a perpignani ünnepségekre. Visszajövet vihar keletkezett a megáradt Tet-folyón, s a bárka felfordult. Tizenkilencen belefulladtak a folyóba. Egyetlen fiatalember menekült meg a katasztrófából. A kirándulók nagyrésze asszonyok és leányok voltak. Eddig tíz holttestet vetett partra az ár.

Miért bukik meg a cseh-szlovák tábori püspök

Prágából jelentik: A Cesko Slovo értesülése szerint Bambara cseh-szlovák tábori püspököt elmozdítják, mert cseh-szlovák zarándokokat vezetett a pápához, hogy a cseh katolikusság hódolatát kifejezze.

Téves hírek Regman prefektus és Moskovics József megbeszéléséről

Emlékeztet még a városi közigazgatási bizottságnak az az ülése, amelyen dr. Moskovics Józsefnek beszéde közben dr. Regman Miklós prefektus annak a kívánságának adott kifejezést, hogy a fontos kérdésekkel foglalkozó bizottságban az állam nyelvének használata elengedhetetlen. Az eset hullámai azóta elültek, míg ma váratlanul a kolozsvári Keleti

Újság vezető helyen és feltűnő formában újból foglalkozik vele. Azt írja a kolozsvári lap, hogy a prefektus és dr. Moskovics József között megbeszélés folyt le, s olyan értelmű megegyezés jött létre, amely szerint a jövőben elégséges lesz, ha a felszólalás során csupán a megszólítás hangzik el román nyelven, maga a beszéd azonban magyar nyelven is meg-

tartható lesz az üléseken.

Határozott információk vannak arról, hogy dr. Regman Miklós prefektus és dr. Moskovics József között sem találkozás, sem megbeszélés nem történt, még kevésbé jött létre megegyezés a kérdést illetően.

A kolozsvári lap értesüléséről különben Moskovics József is úgy nyilatkozik, hogy az teljesen légből kapott, s a nyelvhasználat kérdése felől közte és a prefektus között semmiféle megállapodás sem jött létre.

Holnap nyílik meg Párisban a világbéke nagygyűlése

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: Holnap, szeptember 2-ikán délután 3 órakor nyílik meg a Sorbonne nagytermében a 24-ik világbéke nagy-gyűlés. A párisi reggeli lapok hírei szerint Herriot volt miniszterelnök, a Kamara jelenlegi elnöke, aki a megnyitó ülés elnökségét elvállalta, hosszabb beszédet fog tartani. Utána Löbe, a német birodalmi gyűlés elnöke tart szónoklatot. A francia kormányt De Monzie közoktatásiügyi miniszter fogja képviselni, míg a német demokrata párt részéről Koh volt birodalmi miniszter lesz jelen.

Letartóztatták a szakszervezetek bu- karesti kongresszusának egész vezetését

Bukarestből jelenti a Rador: A munkásszakszervezetek tegnapi bukaresti kongresszusán váratlanul megjelentek a sziguranca és a rendőrség detektívei és a kongresszus egész vezetését letartóztatták és a rendőrprefekturára vitték. A letartóztatás azért történt, mert a kongresszust sem a hadtestparancsnokságnak, sem a rendőrprefekturának nem jelentették be.

A letartóztatott vezetés tagjai: Petrescu-Ghempet, Schey, Florescu, Furtuna, Imre Géza, Reuter Aladár, Nagy József, Dán Stefan, Kádár József, Müller Kálmán, Orosz János és Simon Géza. nagyrészt az erdélyi munkásmozgalom vezetői.

Atlantic mozgó Apolló mozgó

6 és 9 1/4 órákor

Sláger!

Ma, kedden először

Sláger!

Dicsőség utja

Modern társadalmi dráma 10 felvonásban.

A főszerepekben: LIL DRAGOVER és
HANS MIERENDORFF.

Az Atlantic nyári mozgó egynegyed 10 óras előadásán fellép

Perczel Sári

világhírű táncművész.

Az Atlantic nyári mozgó egynegyed 10 óras előadására a jegyek mérsékelten emelkedtek és ez előadásra a kedvezményes és szabadjegyek érvénytelenek.

HIREK

* Cáfolták Ileana hercegnő eljegyzését. Bukarestből jelenti a Rador: Románia római követi Lahovary herceg megcáfoltja Ileana román királyi hercegnő és az aostai herceg eljegyzéséről elterjedt híreket.

* Perczel Sári. Egy név, amely ma már fogalom a táncművészek sorában. Ez a fiatal táncművész nem a divatos táncokat mutatja be. Plasztikus táncával ragad el bennünket egy olyan világba, hol nem a mozdulatok szertelenségével igyekszik hatást kelteni, hanem finom, plasztikus gesztusaival, kifejező arcjátékával, ritmikus érzékével tudja a legteljesebb hatást elérni. Legszebb sikereinek méltó bizonyítéka az a versengés, amelyvel külföldi ajánlatokkal halmozta el, s melynek eredménye az a szerződés, mely őt Olaszország legjobb revübaletjéhez köti, amelynek az őszi szezontól kezdve primaballerinája. Perczel Sári pár napos vendégszereplése kultúreseményt jelent Várad részére, ennek a kivételes tehetségű művésznőnek művészetét mindenkinek meg kell csodálni, meg kell bámulnia.

x Flegmann Armin cég szövet és szőrme felöltő újdonságai megérkeztek. Olcsó árak.

* Beiratkozás a református elemi iskolákba. Mindennap délelőtt 9—12-ig, úgy Olaszobin, mint Ujvároson a református elemi iskola helyiségeiben történik. Felhívjuk a szülőket, akik gyermekeiket hitvallásos iskolákban akarják taníttatni, hogy gyermekeiket e hét folyamán az iskolába beírassák. Református egyház.

x Orvosi gyakorlatban legjobban bevált, viselésben legkényelmesebb modern öltözködéshez legalkalmasabb haszkötőket készít Kovács Sándorné (Nálgesztelep) pályaudvarral szemben.

* Orbán Sándor testnevelő iskolájában a téli szezon szeptember hó 7-én megkezdődik. Fölvételnek: kisgyermek, (fiúk és lányok), középiskolai tanulók, felnőtt lányok, asszonyok és urak. Beiratkozni lehet naponta d. e. 9—1-ig és d. u. 4—8-ig, Str. Rimanóczy-utca 13.

* Összmunkások bálja. Szombaton este a Kath. Körben lényes műsorral egybekötött táncmulatságot rendez a nagyváradai összmunkásság. A műsoron fel fognak lépni a műkedvelő gárda legjobb tagjai, élükön Losonczy Gáborral, ki egy kitűnő kínai dráma főszerepét játssza, a műsoron van még egy Szóke Szakáll bohózat, ezen kívül a összmunkás- és Gutenberg dalárda egy-egy kitűnő számmal szerepelnek. Hisszük, hogy ez a műsor a legkényesebb igényeket is kielégíti. A bálon, — mely reggelig tart — fog bemutatkozni az összmunkásság zenekara, a mely 18 tagból áll.

Az Averescu-párt tiltakozik az antiszemitizmus vádjá ellen

Bukarestből jelenti a Rador: A néppárt jassy-i gyűlésén felszólalt Petrovici volt miniszter is, aki megcáfoltja azokat a híreszteléseket, mintha az Averescu-párt Cuza segítségével érte volna el győzelmét a jassy-i mezőgazdasági kamarai választáson.

A volt miniszter kijelentette, hogy pártja távol áll az antiszemitizmustól, aminek nincs létjogosultsága az országban.

Dr Soós Istvánt a lakáshivatal élére nevezték ki

Dr Regman Miklós prefektus kinevezése óta állandóan elnököl a lakásbizottság ülésein és több ízben tartott vizsgálatot a lakáshivatalban.

Ennek az állandó érdeklődésnek a konzekvenciája volt, hogy Balogh Mihály, a lakáshivatal eddigi vezetője állásáról lemondott.

A prefektus tegnap rendeleti úton intézkedett a lakáshivatal ellátásáról és a lakáshivatal élére dr Soós István városi aljegyzőt delegálta, mellé pedig szolgálatfőre Marcuti városi tisztviselőt osztotta be.

Az angol szocialisták ellenségei a szovjet politikájának

Mac Donald a bányák nacionalizálása mellett

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: Mac Donald tegnap beszédet tartott választókerületében. Kijelentette, hogy társaival együtt engesztelhetetlen ellensége a szovjet politikájának. — Meggyőződése, hogy Oroszország mindaddig nem tér magához, amíg politikáját összhangba nem hozza a többi európai államéval. Ez nem jelenti egy-

szersmind, hogy Oroszországgal nem lehet fenntartani a diplomáciai viszonyt. Ez alapon Törökországgal is szakítani kellene, az európai szokásoknak nem megfelelő háremrendszer miatt.

Mac-Donald erőiesen állást foglalt a bányák nacionalizálása mellett.

Dorian Ferrasse és Dorian filmszínház

9 órákor

6 órákor

Ma, kedden

Zaza

Egy színésznő története 6 nagy felvonásban

Főszerepben: Glória Swanson

Dorián sláger film!

Előzőleg a legújabb Dorian-revü

Kedvezményes jegyek a 9 óras előadásra nem érvényesek.

Jön a „Szex bűne” Hipnozis film.

* Zsúfolt nézőtérnek kell elbúcsúztatnia Bihari Sándort, Kabos Lászlót és Bihari Nándort csütörtökön a Kath. Körben, ahol már jegyek most is előre válthatók.

* A városi villamosmű ma délután ülést tartott, amelyen Bazili Mihály, a villamosmű igazgatója referált több fontos ügyet, így az anyagbeszerzés kérdéséről is. Szóba került továbbá egy új dinamógép beállításának terve is.

* A Patkó-zeneiskolába a beiratások megkezdődtek Uri-utca 15. sz.

* Aki bármily textilárut, angol ruha és télikabátzövetet, fehérneműt, selymet, bársonyt, szőnyegeket stb. előnyösen és olcsón akar vásárolni, az keresse fel a HELLAS R.-T. részletáruháza. Str. Avram Jancu (v. Kossuth)-u. 14., ahol mindent megkaphat 20 heti, vagy 5 havi részletfizetésre.

x FÖLDES címestő Strada Saguna (Kapucinus-utca) 19.

* BEIRATÁSOK A LAPOSSY ZENEISKOLÁBAN. (Simeon Stefan v. Bethlen utca 20.) szeptember 3-án kezdődnek. Ugy a hegedű mint a zongora tanszak áll: 4 alsó, 3 közép és 4 felső osztályból. Az elméleti és kamarazene órák látogatása kötelező. Volt növendékek hozzák magukkal múlt évi bizonyítványukat, mások felvételi vizsgát tesznek. Beirattási díj 120 lei, tandíj havonta 240 lei.

„Purgó” az egyetlen biztos hashajtó. I

x K. Ambrózy Irén zeneiskolájában a beiratások szeptember 1-én kezdődnek. Mosoni tábornok (Mezey Mihály-utca) 16. szám.

Ha lüddöre vagy külföldre utazol

Aszódinál vásároljon

ménaszörpöt, gyógyakácméz, szalámit, vaját, szardíniát, finom friss csokoládébombonokat. Fűszer- és csmegeosztálynál nagybani árat számít. 8-féle zamatu pörkölt kávéim utánozhatatlanok.

Aszódinál, Sas-palota.

INGATLAN-ÁRVERÉS

Szeptember 4-én d. e. 10 órákor a nagyvárad kir. telekkönyvi hatóság árverelő szobájában elárvereztetik a Nagyváradon Str. Bolintineanu (Kertész-utca) 3. szám alatti ház felerészét. Közlebbi feltételek megtudhatók dr Popa Teodor ügyvédnél megyeháza, ügyesszég és dr Adorján Armin ügyvédnél (Deák Ferenc-utca 2.)

Bölöny József verseskönyve

— Saját tudósítónktól —

Nagy Bölöny József a fel-
mult idők legtisztelendőbb
embere volt Erdélyben. Politikus
volt, de inkább azt kell monda-
nunk, hogy a mandátuma szerint
képviselő; a politika izgalmainál
és veszedelmeinél sokkal jobban
szerette a művészetet és a művé-
szeket, a költőket és a verseket.
Sokáig intendánsa volt a kolozs-
vár-nagyvárad színháznak, bő-
kezű mecénás, régivágású ur, aki
boldogan áldozott a színesztet-
lődéséért. Részbe is van abban,
hogy színházkultúránk régen nyu-
gateuropai szintre emelkedett.
Bölöny József jómaga is poeta-
mesterember vala fiatalabb korá-
ban, kedves, szivbezőgő verseket
írt, magyar-nóta szövegeket, amik
népszerűekké is váltak az ország-
ban.

Bölöny Józsefet a rezsimváltozás
még Váradon érte. Híres szilasi
pusztájáról, ahol Tisza István és
Herczeg Ferenc táncolt valaha az
aratólányokkal, beköltözött a vá-
rosba, szép kastélyába. A szilasi
puszta azonban elszakadt és hívta
a gazdáját, a földesur tehát elad-
ta a nagyvárad kurát és repat-
riált két év előtt. Azóta felesége-
vel Szilason él az egykori inten-
dás, ahol régi jóbarátait sűrűn
látja vendégül. Egyik vendége
hozta most azt a hírt, hogy Bö-
löny József pusztai elvonultságá-
ban ismét találkozott Muzsájával.
Az öreg költő pompás, frisscesen-
gésű dalokat és verseket írt és
már kiadója is van Pesten, iro-
dalmi érdekességeként fogják átad-
ni a nyilvánosságnak a szilasi poe-
ta verseit. A költemények vaskos
kötetben jelennek meg.

Szabad kérem, szegény világtalannak...

Váradai karkép

Becsületes, vak ember, aki még
pápaszemmel sem lát és nem te-
het arról, hogy dolgozni nem tud
s koldulni kénytelen. Viszont —
meg kell hagyni, — arról sem te-
het, hogy a koldulás a váradai ut-
casarkon számára egészen jó üz-
letnek ütött be. Elvégre tisztessé-
ges foglalkozás az is: nem láncol,
nem árdrágit és nem titkoltja el a
forgalmi adót. Az üzleti forgalom-
ról szépen könyvet vezet, azaz,
hogy beteszi a bankba, amit ke-
resett, már ami fölösleges, hadd
kamatozzon.

Ilyen ember a mi koldusunk,
aki megállt az egyik váradai bank
előtt és szerényen énekelve haj-
togatta:

— Szabad
kérem szegény
világtalannak!...
Aztán csak
hullt az egyle-
jes, meg a két-
lejes, öt néha
meg az ötforin-
tos bankó is a
vakember ka-
lapjába. Az pe-
dig, — miután meggyőződött ar-
ról, hogy a bank előtt áll, — fog-
ta magát és benyitott a pénztár-
zat ajtaján.

— Itt van, fogja szegény em-
ber, — mondták neki a pénztár-
nál, miután lefizették neki az obu-
lusokat.

Ő azonban még nem akaródzott
menni.

— Hiszen már megkapta a ma-

gaét, mit akar? — kérdezték tőle,
most már nem a legbarátságosab-
ban.

— Jó, jó, — dühögte a mi vi-
lágtalannak, — csak azt akarom
tudni, hogy, hogy adják itt a per-
centet...

Percent, no ez biztosan pénzt
hozott, — gondolták a bankban
és csakugyan, a szegény ember
előkotorászott a zsebéből ezer
lejt (persze aprópénzben) és beli-
zette a pénztárba: kamatra.

Mikor aztán a dolgát elvégezte

(mondom becsületes, munkakép-
telen koldusról van szó) csak ki-
topogott újra az utcasarokra és
továbbijarta a régi nótát:

— Szabad kérem szegény vi-
lágtalannak...

Izgatott hajsza két darab százlejes bankó után

Mínél vannak az Estilap bankjegyei?

A Nagyvárad Esti-
lap homlokán tegnap feltűnő
sorok jelentek meg:

KINÉL VAN A

0640 D1985 49603640 február
1921. és 0307 K4007 100160307
8 Mai 1924 számu 100 lejes
bankjegy?

Ahol az újságot olvasták,
mindenütt nyugtalan érdeklő-
déssel találgatták: mi lehet ez,
mit jelent, ki és miért keresi a
két százlejes bankót. És anélkül,
hogy a kérdésre feleletet vár-
tak volna, érdekes volt nézni,
hogy kezdték el keresni min-
denütt a kurrentált bankjegye-
ket. Kávéházban, cukrászdá-
ban, villamoson az emberek ki-
szedték pénztárcájukat és láza-
san vizsgálták a százlejes szá-
mozását. Hölgyek puder, ruzs,
tükör, levél, mozi-jegy közül
halászták ki a retikülök bankó-
állományát és alaposan tanul-
mányozták a Stepper páholyá-
ban a misztikus számokat. Az
üzletekben is gyors revíziót
tartottak a pénztáros kisasz-
zonyok, de még a vasuti állomá-
sokon is láttunk utasokat, akik
átnézték a százasaikat, de egy-
előre mindenki csalódottan
konstatálta, hogy a szökevé-
nyeket nem sikerült fölöncsip-
nie.

A két százlejes bankót

a Nagyvárad Estilap
bocsátotta titokzatos
vándorútjára.

Méltán izgat bennünket az a
kiváncsiság, milyen utat jár
meg egy-egy bankjegy Vára-
don, míg visszakerülhet oda,
ahol szárnyára engedték.

Elindítottuk a két bankót és
pedig a következőképen:

Az egyik száz lejest a
pályaudvar pénztáránál fi-
zette le egy püspökfürdői
vasuti jegyért a Nagyvá-
rad Estilap munkatársa.

A másik bankjegyet a
Royal kávéházban költötte
el a Nagyvárad Estilap
egyik tisztviselője.

Elhatároztuk, hogy ameny-
nyire lehetséges, végig fogjuk
kísérni a bankók rejtélyes ut-
ját: vajjon milyen örvényeken,
vermeken, alagutakon, sikáto-
rokon át végzi körpályáját a
forgalomban a pénz.

Most pedig várjuk, hova té-
vedt a két szerény bankjegy,
ki az, aki rábukkan az Estilap
két százlejesére. Az illetőket
kérjük, szíveskedjenek a bank-
jegyeket átadni a Nagyvárad
Estilap kiadóhivatalában, a

Hegedüs Hirlapirodában, ahol
mindegyik száz lejes bank-
jegyért 500 (ötszáz) lejt fi-
zet az Estilap pénztára.

Reméljük, hogy a hajsza si-
kerrel fog járni és minél előbb
alkalmunk lesz a bankókat be-
cserélni.

Albánia királyság lesz, vagy felosztják a szomszéd államok között

— Az Estilap eredeti távirata —

Belgrádból táviratozzák:
Hirlik, hogy az olasz és az al-
bán kormány megegyezett ab-
ban, hogy Albánia lemond a
Saseno-szigetekről, viszont
Olaszország kiutasítja Itáliából
a régi albán rezsim híveit és
beszünteti azok támogatását.
Eszerint

Achmed Zoghuit, Albánia
elnökét kikiáltanák ki-
rályá.

Más verzió szerint a meg-
egyezés nem történt meg, el-
lenben

Olaszország megállapo-
dott Albánia szomszédai-
val, az ország területének
felosztására nézve.

A terv szerint Albániának
csak jelentéktelen terület ma-
radna meg, — az ország kö-
zepén.

Csökcent a tűz ereje a moreni petroleumforrásoknál

Még mindig felületesek az oltási munkálatok

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Tegnap volt öt hete, hogy a
moreni petroleumforrások ki-
gyultak és azóta szakadatlanul
égnek.

Néhány nap óta az égés in-
tenzivitása csökkent és erup-
ció sincsen már annyi, mint
azelőtt. Míg ezelőtt az erupció
szakadatlan volt, addig 2—3
nap óta nagy időközökben tör-
nek ki lángnyelvek a petró-
leumforrásokból.

Csütörtökön este 10 óra felé
az erupció tökéletesen meg-
szűnt, úgy, hogy tűzoszlop már
nem volt, csak a szonda nyi-
lásából kifolyó nyers petró-
leum égett és ezt könnyen el
lehetett volna oltani, ha kellő
időben megtették volna a szük-
séges intézkedéseket. Amde
ezt elmulasztották, újabb erup-
ció következett és a szonda
most már megint ég. Szakér-
tők a legutóbbi jelekből arra
következtetnek, hogy a plea-
sa-i szonda erupciója végefelé
jár, — természetesen, ha csak
valami váratlan fenomén köz-
be nem jön.

Az oltási munkálatok külön-
ben szakadatlanul folynak;
most csinálják a második alag-
utat, amely a szondához vezet.
Az alagut 65 méter hosszú
lesz; eddig mindössze 20 mé-
ternyi készült el belőle.

Más eszközöket is igénybe
vettek a tűz végleges eloltá-
sára, de még eredmény nem

mutatkozott. A kereskedelmi
és iparügyi minisztérium he-
lyénvalónak találta, hogy terv-
be vegye egy szakbizottság ki-
nevezését, amely a tűz eloltá-
sának lehetőségét fogja keresni

Kondor Ernő dollárjai

Bűnvádi feljelentés az ameri-
kai gramofonlemezek miatt

— Budapesti tudósítónk távirata —

Kondor Ernő, az ismert nevű
zeneszerző, a nagyvárad Bonbon-
niere gálans alapítója nagy feltű-
nést keltő bűnvádi feljelentést
tett a Bárd Ferenc és Fiai zene-
műkiadó részvénytársaság igazga-
tó ellen, akiket azzal vádol, hogy
tőle

15.000 dollárt elcsikkasztottak.

Valósággal regényes háttere
van a feljelentésnek. Kondor, kö-
rülbelül hét-nyolc esztendővel
ezelőtt külföldre vándorolt és kü-
lönféle külföldi színpadokon sze-
repelt évek során keresztül. Egé-
szen 1925 februárjáig Franciaor-
szágban, Svájcban, Angliában és
Németországban lépett fel Kondor
Ernő, aki a külföldi vendég szerep-
léseket megünne, végül is haza-
jött.

Ebben az időben érkezett haza
Amerikából Király Ernő, aki Kon-
dornak elmondotta, hogy Ameri-
kában milyen népszerűek Kondor
dalai s A vén cigány című dalá-
nak szokatlanul nagy gramofonsi-
kere van.

Kondor meglepődött s nem tudta megérteni, hogy lehet az, hogy a vén cigány Amerikába is elkerült és gramofonlemezeket készített róla, holott vele senki nem tárgyalt. Utána járt a dolognak s úgy értesült, hogy dalait a Bárd Ferenc és fia cég bocsátotta áruba Amerikában.

Kondor elment a Bárd-céghez, ahol neki kijelentették, hogy egyes dalait tényleg a cég bocsátotta áruba és éppen értesíteni akarták Kondort, hogy a dalok gramofonjogáért, a lemezjogért

tizenkét dollár áll rendelkezésére.

Kondor nem vette át a tizenkét dollárt és bizalmas uton kezdett nyomozni az ügyben. Megszerezte Amerikából a lemezgyárak árjegyzékét és megdöbbenve állapította meg, hogy mintegy 38 dalát helyezték el Bárdék a nagy amerikai cégeknek és információi szerint

a dollárok ezreit vették fel

a dalok gramofonjoga fejében anélkül, hogy erről őt értesítették volna.

Miután Kondor így megállapította, hogy egyes nagy lemezgyáraknál hány dalának lemezjogát adták el és miután az is tisztázódott, hogy Bárdék soha senkitől ezeknek a daloknak a lemezjogát meg nem vásárolták, Kondor néhány nappal ezelőtt ügyvédje útján bünvádi feljelentést tett a főkapitányságon **sikkasztás** címén a Bárd Ferenc és fia cég ellen. Feljelentésében 15.000 dollárra becsüli a kárát.

Miután Kondor Ernő a tizenöt ezer dollár erejéig büntügyi zárlat elrendelését is kérte, a rendőrségről átirat ment az ügyészségre és a vizsgálóbíróhoz.

Az érdekes ügyben az első kihallgatásokat ma tartják.

ZONGORAK részletfizetésre kaphatók „Sternberg”-nél, Boulevardul Regele Ferdinand No. 14. 1803

Nagy harisnya vásár!

árak csak e hó végéig érvényesek!

Női harisnya varrott . . . 29 L.
Női harisnya mouslin . . . 58 L.

„selejtecs látyol 60-65

Női harisnya legfinomabb 150 L. helyett 98 L.
Női harisnya legfinomabb látyol

1410 180 L. helyett 125 L.

férfi soknik 20 Lejtől kezdve, Gyermek sokerlik és patent harisnyák 16 L.-tól. Női svéd keztyűk 39-48 L. Női divat keztyűk 150 L. helyett 88 L.

Klein Sándor és Tsa
Str. Cloroqariu (Uri-u.) 1.

Olcsó és elegáns GYERMEKCIPOK „CARMEN”
gyermekcipőszalonban, Str. I. Vulcan, (Nagy Sándor-u.) 4

PERZSASZÖNYEGEK
részletfizetésre is kaphatók
Sternbergnél Bulev. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 14 1803

LEITNER MÁRTON R.-T-nél dalainak, hatistek, poultenek, zellerek mélyen tesztálva.

Nagyváradon tanult Amerika kardvívó bajnoka

Egy erdélyi mérnök érdekes karrierje

Még sokan emlékezhetnek rája Váradon: középiskolai tanulmányait is itt végezte, Vincze József, meg aztán később is sűrűn megfordult itt, mint kolozsvári mérnök és vívó, Orbán mester kitűnő tanítványa. Talán másfeléve annak, hogy nyakába vette a világot és feleségével együtt kívándorolt az Újvilágba. Szerencsét akart próbálni ő is, de már hetekig sétált Newyork idegen utcáin, anélkül, hogy ez a szeszélyes „sült galamb” beleépült volna a szájába. Már-már erőt vett rajta az idegenbe származottak legtöbbjének végzete: a csüggedés és a két ségbeesés, amikor egy nap hatalmas plakát ragadta meg a figyelmét. A plakát két küzdő gladiátort ábrázolt s persze angolul, azt hirdette, hogy:

Vívóverseny

Vincze József gondolt egyet és befordult az előkelő ház kapuján. — Ez és ez vagyok. — mondta, — értek a vívásba és részt szeretnék venni a versenyen.

A szerkesztő üzenetei

Ra. Az ön kérdései valóban fogósak; ilyeneket kérdez: ki a világ legnagyobb tudósa, írója, hadvezére — és így tovább. Még ha olyanok közül válogathatnánk, akik már meghaltak, akkor könyvnyúl volna a dolgunk, hiszen a halott nagyságok — az emberi tevékenység bármely ágában váltak is ki — már valamennyien, annyira amennyire osztályozva vannak, de őket klasszifikálni lehetetlen, mert ezek — úgy-e bár még alkothatnak nagyot, értékesebbet minden előbbi alkotásuknál, tehát „osztályzatuk” is változhatik. Hogy azonban a válasszal adósok ne maradjunk, megadjuk itt önnek a kért felvilágosítást, — persze, azal a fenntartással, hogy mindezek a megállapítások egyéniek és relatívek és talán öt esztendő múltán az illető, aki e sorokat írja, egész más véleményen lehet arra nézve, hogy ki a legnagyobb író, tudós, melyik a világ legnagyobb ujságja stb. És ez nem ingátság a véleményben, hanem revízió, amire mindig szükség van. Jusson eszébe az a klasszikus latin mondás: „Sapientis est consilium in melius mutari” (Bölcsőz méltó dolog a véleményt jobbra változtatni). Tehát: ki a világ legnagyobb élő írója? — erre a kérdésre a felelet az, hogy a rovat vezetője nem tudja, melyiket válassza Romain Rolland és H. G. Wells közül. Ki a világ legnagyobb élő tudósa? Marconit, aki kétségtelenül a legzenálisabb tálmányok egyikével ajándékozta meg az emberiséget, nem lehet tudósnak nevezni, viszont Madame Curie nevét sokan hajlandók a legmagasabbra helyezni, noha gyakorlati eredményeket, bámulatos felfedezéseket és teóriákat még nem hoztak. A legnagyobb zeneiköltőnek Stravinsky Igort mondotta Bartók Béla, akit viszont egyik-másik nemzetközi tekintély Stravinsky felé helyez. Legnagyobb élő költőnek bátran lehet nevezni Rainer Maria Rilke-t, a csehországi születésű német poétát, aki Párisban él és egykor Rodin titkára volt. A legnagyobb hadvezér megnevezése megint ké-

Bizonyára csak Amerikában történhetett meg, de megtörtént az a furcsa eset, hogy a vadidegen ember résztvehetett a versenyen és sorra legyőzte ellenfeleit.

— Kicsoda ön? — kérdezték tőle, amikor a bajnoki érmet átnyújtották neki.

S az esti banketten úgy köszöntötték fel, mint a magyar nemzet nagy fiát, aki átkelt az Oceanon, hogy dicsőséget szerezzen a magyar névnek. S a legelőkelőbb newyorki sportegyletek versenyeztek azért, hogy tisztelje meg az ő színeiket. Vincze mérnök persze nem esett a feje lágyára, hanem közölte a newyorki urakkal, hogy ő ugyan semmi jónak nem elrontója, de egy baj van és pedig az, hogy — nincsen állása.

Ami késik, nem mulik. Vincze Józsefnek egy-kettőre nagyszerű állása volt Newyorkban. És — mint az Estilap megírta, — néhány héttel ezelőtt megnyerte az Egyesült Államok kardvívó bajnokságát.

nyes probléma, mert a közönség, de rendszerint még a történetíró szemében is, a hadvezéri nagyság elbírálásánál az illető hadvezér sikerei a döntők. Ha ezt vennénk alapul, akkor kétségtelenül Foch tábornagyot kell első helyre állítanunk. Viszont, ha a hadvezér stratégiai tudását, invenciózítását, általában doktrineri kvalitásait tekintjük, akkor Cadorna volt olasz vezérkari főnököt kell elsőnek tartanunk, legalább így nyilatkoztak róla a világháború alatt katonai szaktekintélyek, akik Cadorna kudarcait a körülményeknek tulajdonították. Ki a legnagyobb élő filozófus? Nyugodtan válaszolhatunk erre a Henri Bergson francia egyetemi tanár nevével. (Sokakban fel fog itt merülni Einstein neve; ámde Einstein elsősorban matematikus). Melyik a világ legnagyobb adminisztráció ujságja? — hangzik az ön további kérdése. Ha az adminisztráció egyenes arányban van a lap példányszámával, akkor kétségtelenül a Londonban megjelenő Daily Mail c. lap a legnagyobb, amelynek Párisban is jelenik meg egy néhány százszáz kiadása.

Ami további kérdéseit illeti: 1. mi van Tutankamen sírjával? — erre azt válaszolhatjuk, hogy a sír feltárásának munkálatai már befejeződtek. Erről bőven olvashat Howard Carternek (az ási munkálatok egyik irányítójának) könyvében. 2. A német kormány, helyesebben a német nép most gyűjt 4 millió arany márkát a Zepelin északsarki útjára, de nem Amundsen fog az expedíció élén állni, hanem német ember. 3. Mascagni Váradra jöveteléről, egyelőre nincsen szó. Remélhetőleg, meg van elégedve válaszaikkal?

B. J. Verse nem üti meg ugyan a mértéket, de határozottan tehetséget árul el.

Aforizma. Csak tessék beküldeni, ha jók — közöljük.

F. Jenő. A hangyáktól ellepott helyiséget üressé és takarítsa gondosan. Az ott levő szuvas alkatrészeket vonja be forró kátránnyal vagy olvasztott szurokkal. Más hangyaboly-üregekbe is öntsön e szerek egyikéből. Ha megszáradt a kátrány vagy szurok, füstölje ki szénkénnel a helyiséget. Ezt úgy ejtse meg,

hogy előzőleg gittel jól tapassza be az ablak- és egyéb réseket. Pléhtálcákra helyezze el a szénkéneget. Ahány köbméter a helyiség, annyi pléhtálcán hatvan-hatvan grammot. Rögtön gyújtsa meg a szénkéneget, nehogy robbanjon. Ezután zárja be az ajtót s réseit jól gittesse be. Két-három nap múlva alaposan szellőztesse ki a helyiséget.

Quot capita, tot sensus. Az ön barátja új labdajátékot szerkesztett, mely játék láványosabb, érdekesebb, szórakoztatóbb, mint a mai futball: többféle változatot produkál, különféle variációs hullámmással a játék szépségét és izgalmát növeli stb. Ez mind igen szép. De mint minden újítás, ez sem találhat kedvező fogadtatásra és hamarosan elterjedésre. Mindenesetre jó lesz valamelyik sportlapban ismertetni teoretikusan, aztán a játék bemutatása végett szövetkezni valamelyik sportegyesülettel vagy tökéletes vállalkozóval. Erre nézve már részletesebb tanácsokkal nem szolgálhatunk. Szabadalmaztatni lehet. Hogy a föltalálónak vagy szerkesztőnek nyújt-e anyagi előnyt, az bizonytalan.

A Hegedűs Hirlapiroda Kölcsonkönyvtára

a következő jó könyveket ajánlja előfizetőinek:

Terey Sándor: Visszatérés 2779
Finom kézzel szőtt és szokatlan írói készséggel megírt regény.

Bartók József: Szivárvány 2640
A háború után feltűnt magyar írók között első helyen áll. Nemes stílus, tiszta magyar ízü, bölcs humortól átlengett novellái valóságos mesterművek.

Drasche: Dorilas 2619

Kiss József: Utolsó versek 2641
Egy dalos élet utolsó dalait gyűjtötte össze az agg költő ebben a könyvében, buja pompájú virágos kertjének utolsó őszi virágait tépdeste csomókra, mintegy bokrájának saját koporsójára.

Henri Allorge: Nagy katalizma 2430

Ez a regény a századik század társadalmi berendezkedésének humoros beállítása mellett az arra az időre várható világösszeomlást rajzolja meg, érdekesítő, lebilincselő regény keretében.

L. Hemon: Maria Chapdeine 2860
A világ egy ismeretlen zugát a kanadai francia telepések bensőséges egyszerű életét írja le gyönyörű színekkel.

Louis Couperus: Psyhe 2455
Különös a tárgy, szokatlan a mythikus varázs, mely mesebeli légkörrel veszi körül az egész regényt.

Legszebb és legértelmesebb az ULLSTEIN női divatlap

ára 100.-

ULLSTEIN gyermekdivatlap

ára 90.-

Kapható a Hegedűs Hirlapirodában

A régi Várad romantikus esztendei

EMBEREK ÉS TORTÉNETEK

Írta: MARTON MANO

22

Nemcsak Európa és Amerika tudományos szaksajtója fogadta akkor újjongva kiséletének eredményeit, hanem a laikus angol, francia és német lapok pengték Károly Irén dicsőségét. Hiszen felfedezése volt a gyógyszerészeti operációs bázisa a szikratáviratozás felsőes gondolatának!

Károly Irén pedig az ő megindító szerzetesi egyszerűségével eltitkolta, a szó reális értelmében eldugta világhírét, korszakos diadalát.

— Ugyan — mentegetőzött pirulva, gyermeki zavarral — ugyan, semmi, nem olyan nagy sor, mint gondolják; akárki észrevehette volna. Véletlenül én voltam olyan szerencsés, hogy észrevettem: nem szabad ebből káoszt csinálni...

És már ment is szelid mosolyával — az ötödikbe, órára.

Nem sok idő múlva pedig egyszer csak mi történt? Elkezdtek elektromos hullámokkal, drót nélkül sürgönyjeleket adni a végtelen térben s földig hajolt derekunk — Marconi zsenije előtt.

Károly Irén azért éppenséggel nem tántorodott el boszorkányos korongjaitól és kerekaitól, félelmetes szikráitól és bölcs könyveitől. Hisz annyi, annyi öröme volt: a diákjai, a virágai, a laboratóriumi titkok, amiken a tudós gyermeki alázatával minden nap újra, meg újra lehet csodálkozni. Tudós professzor Hatvani, a modern technikai fejlődés villamfényében.

Fényes szellemének épp oly pihenése volt, ha jó Kertész Maxival, Vizi kollégájával, a hű barátával, avagy diákok drága öreg szentségével Ponty Kelemen irodalmi tanár úrral az Uri-utcán sétálgatott, éppoly pihenése volt, mintha a város mázsás technikai problémáival bajlódott. Ezeket a kérdéseket, a téma szárazságát felejtető vonzó bájjal ismertette, magyarázta a közgyűlésen. — A villamos világítás is Károly Irén áldozatos munkája segítette az érvényesüléshez.

Hoványi, Hlatky nevezetes szereplői voltak a nagy ensemble-nak. Lelkes emberek, de nem álmodozók. Micsoda nemes, önzetlen odaadással szolgált a várost a jó Szokolay Tamás! Nem volt olyan életbevágó ügye, amit elébevetett volna a város érdekének, s nem volt, amit fel ne áldozott volna szívesen ez a klasszikusan becsületes ember a városért. Valami tanulmányozó bizottság Pestre küldte a közgyűlés. Öt napig tartott az ut és egy fillért sem fogadott el a város kasszájából. Az utiköltséget sem engedte megtéríteni. Mert — magán-

ügyeit is intézte és megkereste ügyvédi munkájával a költségeit Pesten. Ilyenek voltak. A civis romanus gögjt is meghaladta tán a nagyvárad polgár büszke öntudata. Várad polgár vagyok — s igaz, a várad polgárt levett süveggel tisztelték mindenütt.

Ritók Zsigmondnak már a kilencszázas években kevés mondanivalója volt a közéletben. A nagy jogász elvonult a fórumról, csak az érdeklődését őrizte meg a város számára.

Mihály Lajos lucidus könyvére nagy tisztelettel nézünk a közgyűlésen. Éles esze, iztos judiciuma és impozáns nyugalma sokszor mentette meg bonyolult vitákban a szituációt. Figyelemreméltó alakja volt a törvényhatóságnak.

Gábel Jakab, a hirtelenszöke szakálu, tagbaszakadt pedagógus. Hatalmas embon-

pointjével friss, aktív, éber ember, tagadhatatlan politikai értékkel. Sűrített, jött-ment, ágált, agitált, izgatott és kapacitált, ha kellett, ha nem kellett — Tisza, vagy a pártja érdekében. Éppen azért nem volt mindenkinek valami rokonszeves, pedig csiszolt elme volt, szellemes és talmudi mélységű. Nem volt vita, amelyhez hozzá ne csatolta volna véleményét. A legforróbb percekben felállt Gábel Jakab, a vihar zengett, a saját pártja is lehurrogta, oda se neki. Állt összefont karokkal, arcán vérforraló cinikus, gunyos mosoly, ami éppen elég volt, hogy provokálja az ellenzéket. Senki üvöltöbbsorában nem beszélt, de szegény dr. Altmann Jakab, Cser János, Molnár Imre, Czeglédi hiába verték véresre az öklüket, a catapiller elindult és ágazott mindenben. Amit a beszédéből a fergeteg mégis elnyelt, azt másnapra kilométeres cikkben írta meg a Szabadságnak. Amit el akart mondani, nem tartotta magában.

(Folytatom.)

Genfben érkeztek a népszövetségi delegátusok

Benes nem lesz jelen az üléseken

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: A Népszövetség őszi ülészakára az előkészületek megtörténtek és a delegátusok nagyrésze már Genfben érkezett. Briand francia külügyminiszter Loucheur kíséretében Genfben utazott. Chamberlain is Genfben igyekezik, ma kersztül utazott Párison.

A mostani ülészakon Csehszlovákiát Benes akadályoztatása miatt Veverka követ, Winter miniszter és Ossusky párisi követ képviselik. Az ülészak elnökségét előreláthatólag Dauduran kanadai delegátusnak ajánlják fel.

Várad adventisták testvérharca

Tegnap volt utolsó ülése a vádtanácsnak

Utolsó ülését tartotta tegnap délelőtt a törvényszék vádtanácsa. Szeptember elsejétől fogva ugyanis új perrendtartás lép életbe és ez megszünteti a vádtanácsokat, illetve egy Tábla területén valamennyit egyesíti és a Tábla központosítja. A letartóztatást ezentul nem a vizsgálóbíró, hanem a törvényszék rendeli el és ennek végzése ellen a Táblán levő vádtanácsához lehet folyamodni.

Különbben a tegnapi vádtanácsban vád alá helyezték Costa Stefan tanfolyelót, volt belényei tanítót, aki Cosma Gábor dr szenátorról olyan cikket írt, amelyben Cosma dr szenátor rágalmozó kifejezéseket velt találni.

Ugyancsak ma foglalkozott a vádtanács egy Freiberg József nevű adventista prédikátor rágalmozási ügyével. Freibergert egy Bukarestben megjelent röpirat „rágalmozta”, amely ezt a hangzatos címet viseli: „Profeti falsi si profeti mincinoase” (Álpróféták és hazug prófé-

ciák), alcíme pedig ez: „Felvilágosítások némely emberek-ről, akik jogtalanul adventistáknak nevezik magukat.” A könyvben, amelynek szerzőjeként Petre A. Paulini szerepelt, ilyesmi állott Freibergerről:

A házhelytulajdonosok legutóbbi ülése — mint ismeretes — bizottságot küldött ki az építkezés mielőbbi megkezdésének előkészítésére. A bizottság dr. Major László orvos elnöke mellett ülést tartott, amelyen elsősorban a házépítő szövetkezet anyagi eszközeinek megteremtéséről tárgyaltak.

Tárgyalás alá vették ezenkívül az egy- és kétszobás lakások építésére beérkezett ajánlatokat. Ugyanis már eddig is több építész nyújtotta be ajánlatát a szövetkezethez különböző egytípusú házak építésére. A bizottság még nem döntött a pályázatok felett, mert várja újabb ajánlatok beérkezését.

Elhatározták még, hogy bead-

— Ez egy kikeresztelkedett zsidó, aki a háboru után és az előtt is, azt hirdette, hogy nem kell katonai szolgálatot teljesíteni. A mikor megkérdezték, hogyan kerülte el ő a katonai szolgálatot, — kijelentette, hogy álnevet viselt, hamis aktái voltak és így kivonta magát a katonáskodás alól.

Tehát katonaszökevény volt Freiberg! — mondja ki a szentenciát a brosurá, amelynek szerzőségét Gáspár József váradai prédikátor vállalta, noha, (mint mondtuk), Petre A. Paulini szerepel a röpiraton szerző gyanánt.

Felvirágozták Aszódi Ferenc sírját

Vasárnap délelőtt tizenkét nagyvárad fiatalember megindult a váradvelencei temető felé. Mindegyiknek a kezében friss, fehér virágcsokor volt, csöndben, kegyelettel vonultak be a temetőbe, ahol teleszórták virággal a tragikusan elhunyt Aszódi Ferenc sírját. Barátai, kenyeres pajtásai voltak az elhunynak, akitől életében nem vettek búcsút... Consumatum est.

EGYESEK ÉS KETTESEK

Braun ur hazafelé megy. Két hatalmas libát hurcol a hóna alatt. Találkozik a reglátott ismerőssel és köszönti:

— Na szervusz, hát neked, hogy megy Kohn?

— Hogy megy? Hát mint a ketteknek.

— Ezt nem értem...

— Nu, amint látom egyeseknek jól megy.

A lira árfolyamát stabilizálják

Newyorkból jelentik: Crespi milanói bankár jegyzésre bocsátotta Amerikában az első lírakölcsönt és kötelezettséget vállalt, hogy a font-sterlinget bármikor 145 lírával beváltja. Crespi az olasz kormány pénzügyi szaktekintélye.

A newyorki piacon ezt az árfolyamot valószínűnek tartják a lira konszolidálásánál.

Tavasszal kezdik meg a várad kislakások építését

ványt intéznek a földművelésügyi miniszterhez, amelyben ingyen épületi kiutalását fogják kérni. Egyben tudomásul vették, hogy az egyik téglagyár préselt téglát előállítására tett ajánlatot, ami az építkezést olcsóbbá teszi.

A bizottság e héten újabb ülést tart és előreláthatólag a tavasszal az építkezések is megkezdődnek.

A cionista világszervezet vezetősége a régi marad

Bécsből jelentik: A cionista kongresszus tegnap reggel fél hét órakor bezárult. Az eddigi vezetőség ideiglenesen megmaradt.

Színház

Megbukott

a Theater an der Wien

Száznegyven évre tekint vissza a Theater an der Wien története, vagy pontosan szólva, száznegyven éve van annak, hogy Schikaneder igazgató megnyitotta színházát a bécsi Naschmarkt végén. Öt évvel a megnyitás után volt először nagy sikere Schikaneder igazgatónak, mikor előadott egy olyan operát, amely 1791-től fogva máig sem tűnt le a műsorról. Ez az opera a „Varázsfuvola” volt, Wolfgang Amadeus Mozart kompozíciója, amelyet Mozart halálának évében vitt a bécsi közönség elé Schikaneder igazgató. Részben a Varázsfuvola sikere által segítve költöztette színházát Schikaneder igazgató arra a telekre, amelyen ma áll a Theater an der Wien. Már ezen a helyen következett egy másik olyan premier, amelynek szintén van némi jelentősége az opera történetében: a Fidelio bemutatása. A Theater an der Wien történetének családfájáról tehát Mozart neve mellett nem hiányzik Ludwig van Beethoven nem éppen jelentéktelen neve sem.

De a Theater an der Wien még azontul is tartani tudta helyét a bécsi színházi életben és többek közt itt érte meg zajos premierjét Grillparzer első drámái sikere: az Ahnfrau. Azontul voltak hullámhegyek és voltak hullámvölgyek a Theater an der Wien történetében, de ha valaki kulturális értéknek tekinti a bécsi operettet, akkor nem kicsinyelheti le a Theater an der Wien tegnapját, és tegnapelőttjét sem, hiszen Lehártól fogva a bécsi operett nagy sikereinek hosszú sora indult el útjára a világ körül a Theater an der Wien színpadáról. A bécsi operett aranykorának történetében igen fontos fejezetek jutnak ennek a színháznak, amely tudvalevőleg éppen ebben a periódusában a magyar származású Karczag Vilmos vezetése alatt állott. Egy budapesti újságíró lett tehát a bécsi operett nagy világsikerének egyik legfőbb organizátorává.

Karczag Vilmos meghalt és halála után veje vette át a Theater an der Wien vezetését, Hubert Marischka, aki tudvalevőleg a bécsi operett-színpad elsőrendű sztárjai közé tartozik. Most aztán Hubert Marischka zárhatja be a Theater an der Wien kapuját. A rossz konjunktúra mellett az indokolás természetesen az a név, amely ma a legtöbbet emlegetett nevek közé tartozik Bécsben: Breitner adóügyi tanácsnok neve.

Tegnap Marischka még tárgyalta Breitner tanácsnokkal és miután a színészszövetség megtette az általa kívánt en-

gedményeket szeptember elsején megkezdte volna a szezon akkor, ha Breitner tanácsnok a vigalmi adó nyári leemérséklését fentartja az őszi és a téli hónapokra is. 20 százalék vigalmi adó mellett Marischka

hajlandó lett volna vállalni a harcot a rossz konjunktúra ellen és nyitvatartani a színházat, de Breitner tanácsos inkább bezáratta a Theater an der Wien kapuját, — 30 százalék vigalmi adó mellett.

Érdekes részletek

a marseillei szocialista kongresszusról

A németek és franciák — A jövő angol vezérei A megtámadott magyarok

(Az Estilap tudósítójától.) Kinn a kikötőben, a tenger partján áll vörös zászlókkal ékítve a kongresszus palotája. Benn a hatalmas teremben körülbelül 500 szocialista delegátus hallgathatta a szónokokat. A félkörben elhelyezkedett padosorok mellett vörös táblák jelzik az egyes nemzeti delegációkat. A németek igen nagy számban jöttek el, köztük a német szocializmus legismertebb nevei:

Scheidman és Hilferding a hivatalos szónok, meg a nyulánk és fiatal Breitscheid, akit állandóan, mint a jövő német szocialista kormány külügyminiszterjelöltjét emlegetnek.

Csak éppen az öreg Kautsky hiányzik, a német szociáldemokrácia teoretikusa, kinek távollétét különösen a franciák látszanak sajnálni. Nagyon szép számban vannak jelen az angol Labour Party kiküldöttjei is: Henderson, az angol munkáspárti kormányzó, egykori miniszter a Mac Donald féle munkáspárti kormányban, egy ellenszenves és rideg angol szász, aki nagyon pátosznélküli beszéddel nyitotta meg a kongresszust.

Tom Shaw, ugyancsak volt munkáspárti miniszter, akinek pápaszeme mögül rokonszenves, ravasz szempár csillog: ebből a skót munkásból készül az angol szocialisták Lloyd George-a.

Itt vannak a többiek is: Cramp, Buxton, csak a vezér: Mac Donald hiányzik. Vajjon miért nem jött el? Az angol padosorok szélén egyszerű kéruhás fiatal hölgy hallgatja könyökére támaszkodva a szónokokat; a kongresszus legnagyobb hallgatója: Mac Donald Etel kisasszony, a volt miniszterelnök lánya. Ugyancsak nagy számban jelentek meg az osztrákok, Renner, a volt kancellár, Adler Frigyes, aki egyúttal a kongresszus titkára is. A belgák nagy tekintélynek örvendtek, hiszen a jelenlegi kormány külügyminisztere: Vandervelde, a szocialista Internacionálénak egyik legregibb harcosa. A belga külügyminiszter nem jött el a kongresszusra megnyitására, de a későbbi tanácskozáson már résztvett. Általában a kongresszus megkülönböztetett nagyrabecsüléssel veszi körül az elvtárs-minisztereket, főleg a dán szocialista kormány

tagjait és a svédek, akiknek legutóbbi választási győzelmét (a szavazatok 41 százalékát kapták), mint a szocializmus eddig elért legnagyobb méretű parlamenti sikerét könyvelik el. És itt vannak a cseh koalíciós miniszter urak: Nemec, Soukup, dr Dérier.

A magyarok: Peidl, Payer, Györky dr és Kétly Anna képviselők, Büchler párttitkár.

a dánok mögött ülnek széren és csendesen. Igazán nem szolgáltattak okot arra, hogy miattuk az egész kongresszust megtámadja a Humanité.

A kommunisták organuma szerint ezek az álszocialisták hallgatásukkal fedezték a „magyar bojárak” reakcióját.

A II-ik Internacionale a magyarországi párton kívül külön csoportnak ismerte el a bécsi magyar emigránsok „Világosság” nevű szervezetét, amelynek elnöke Garbai S., al-elnöke Böhm Vilmos, titkára Kunfi Zsigmond.

A „Világosság”-ot egyedül Kunfi képviselte, akit jó mesze ültettek a terem másik sarkába a magyarországi szociáldemokraták képviselőitől. És még mondják, hogy a szocialistáknak nincs érzékük a diplomáciai formások iránt.

A terem közepén egy nagy, vörös posztóval bevont szónoki emelvényen, a kongresszus elnöksége.

Voltaképpen nem Henderson, sem Hilferding nem elnököl, hanem Jaurés, a háború kitörésekor meggyilkolt nagy francia tribun, akinek szobra virágokkal körülvéve beleviláglik a nagy terembe. — Szegény Jaurés, a francia szocialisták és kommunisták halálra szaggatták egymást miatt, mindegyik a maga számára akarja kizsákmányolni az ő emlékét. Marx-ot ellenben sehol se lehet látni, se képen, se szobron, se jelvényeken.

A szónoki emelvény előtt ülnek az újságírók a világ minden tájáról. A kongresszus külön ültette a szocialista pártok képviselőit: szembe az elnöki emelvényel. A többieket oldalt helyezték el a kommunistákat gondosan elkülönítve a szocialistáktól. A világ minden tájáról küldtek a lapok tudósítókat, különösen sok az orosz közöttük. Itt van Angelica Balanoff, egy szende tekintetű öreg forradalmár és itt van az elmaradhatatlan Rappaport is.

Ez a Rappaport orosz eredetű régi szocialista harcos, aki a francia szocialista mozgalmaknak egyik legmulságosabb alakja.

A legápolatlanabb ember, aki ma francia területen tartózkodik.

Legalább is ezt tartják róla elenségei, különösen azok, akik nem tudják megérteni, hogy férközhettek ez az ember a szellemi arisztokrácia olyan utólrhetetlen képviselőjének közvetlen intimsai közzé, mint Anatole France.

Az Izvesztija, a szovjet hivatalos lapja és az oroszországi sajtó méltóképpen vannak képviselve.

Vásznak, chifonok, damasztrók nagy választékban legolcsóbban LEITNER MÁRTON Rt-nél

MOZI

— Glória Swanson, Pola Negri nagy riválisa, akit a nagyvárad mozikközönség is megszeretett már, játsza a főszerepet a „Zaza” című filmben, amely ma látható a Dorian-filmszínházban. Egy varieté-színésznőt játszik ebben a filmben Glória Swanson; egy nőt, aki könnyebbik oldalán fogja fel az életet, aki mindig csak játszik és mosolyog. — Végre mégis jön egy férfi, aki hatalmába ejti a lelkét is. A nagy felvonásból álló Dorian slágerfilmet a legújabb Dorian-revü előzi meg. Kedvezményes jegyek a 9 órás előadásra nem érvényesek. — Jön: a „Szent büne”, hipnózis filmen

— Dicsőség utja Lili Dragover és Hans Mierendorffal a főszerepekben ma megy először az Atlantic és Apolló mozgóképfilm. Egy táncosnő életét festi meg e film, az életből kiragadott cselekménye izgalmas jeleneteivel van megrajzolva. — Szenvedélyek ütköznek össze az élet minden pompája, fény, keserősége, bánata és nyomorúsága tükröződik itt vissza sivarán, ridegen enged bepillantást egy táncosnő életébe. A darab a legteljesebb sikereket aratta mindenütt, s ebben nemcsak a darab kitűnő témája volt a fontos, hanem Lil Dragovernek és Hans Mierendorffnak kell érdemüül felróunk azt a maradandó sikert, amit a darab mindenütt elért. Az Atlantic nyári mozgóképfilm keretén belül fellép Perczel Sári táncművész.

ÉRTESÍTÉS

Uri-szabóságomat egy a mai kornak megfelelő ruhatisztító és javítóval kibővítettem, ahol is bármilyen elhanyagolt ruhák felelőség mellett olcsón és szakszzerűen tisztítva, javítva és azután pontosan házhoz szállítva lesznek

1709 II

BIRO LÁSZLÓ

uri-szabó ruhatisztító osztálya
Str. Ciorogariu (v. Uri-utca) 24.

Fellevő üzletek

Str. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 17 Mandel, Unirii (Szt. László)-tér 5 trafik.

UJ

Uj könyvekre pénzt ne költsön

Olcsón ad HEGEDÜS kölcsön!

Ujdonságok kölcsönkönyvtára

Helyes megfejtők

Asztal mellett ül két férfi. Nézik az egyiket Keresztnek, a másikat Képesnek.)

Kereszt: (ceruzával a kezében) Ez egy kicsit komplikált... betűből áll, a második betű egyiptomi írárok kedvenc betűje...

Képes: Ez se túl egyszerű. Van egy nagy M. betű, felette madárka ráül s mellette egy rífkabil harcos. Mi lehet ez?

Kereszt: Ugyan! Hát ez valami? „Fecském, édes fecském, vidd el az én levelecském.”

Képes: Nem vicc képes rejtvenyt rejteni! Keresztrejtvenyt! Idenéz! Például: Mi lehet ez? Nyolc Előlről olvasva hitközségi mádkozók feleségei teszik. Visszafelé olvasva ősi ugor nép... Ezt fejtse meg!

Képes: Pardon! Először is a rejtvenyt megfejtése nem jó. Felteszem, hogy a madárka fecske, de hát mit keres mellette rífkabil felkelő harcos? Annyira csak van valami magyarázat, hogy az felkel. Miért felkel?

Kereszt: Nézze, ezen a levele is törté már a fejét, de tudta megfejtetni. Ha én mondom magának, hogy az a rejtvenyt jelenti, hogy „fecském merre van?”

Képes: Hisz az előbb azt mondta, hogy „Fecském, vidd el az én levelecském”.

Kereszt: Ja, az más! Előlről olvasva De visszafelé olvasva más értelmű van. Képrejtvenyt ma már nem probléma.

Képes: Most is egy kes megoldáson töröm a fejem. Van itt ebebn a keresztényben egy pár fogas kérdés. Képes: nappal szék, éjjel ág, ökövedsi menyecskék kedvenc ása. Visszafelé olvasva ő-hé-népdal első sora svéd fordítás.

Képes: Könnyű kitalálni: Berlin ágy. Visszafelé svéd fordításban: Ygalreböhs. Ez is mel.

Kereszt: Maga szerencsés! Hisz ez tizenegy betű! Képes: Hogy nehezebben lehet kitalálni.

Kereszt: Azonkívül, hogy ez a mezőkövesdi menyecske kedvenc szokása?

Képes: Hogyne lehetne? Alán mit tud maga a mezőkövesdi nők kedvenc szokásairól. Már magának dolga mezőkövesdi nővel? Ellenben mondja, hogy mi az: Három b. betű, felette egy csokor ibolya...

Kereszt: Vagy mi ez: Három b. betű, fájdalom és baracklek. Házi megjelölése, visszafelé olvasva melleknév...

Képes: Haránt egy ó betű, felette hozenträger...

Képes: Haránt egy ó betű, felette hozenträger egyszerre kiabálva egymásnak esnek. Haránt ur belép).

Képes: Harmadik ur: Micsoda lármát itt! Disznóság!

Kereszt: Ne kiabáljon itt! Mit gondol, hol van?

Képes: Mi az, hogy hol van? Az állami elmeorvóintézet nyosztályában.

Megtalálták a milliós bankjegyhamisítók műhelyét

Hogyan jutott a bankjegyekhez az olaszliszkai csodarabbi fia

Budapestről táviratozzák: Az olaszliszkai csodarabbi fiának bankjegyhamisítási ügyében a nyomozás szenzációs adatok birtokába jutott. — Sikerült ugyanis megállapítani, hogy a hamis milliósokat Madarason gyártották és azokból

az elfogott gazdálkodók kétszázhatvan millió bankjegyet hoztak forgalomba.

A pénzhamisító műhelyt nyomógéppel, kilsékekkel és festékekkel együtt Ujpesten megtalálták. Kisült, hogy

a milliósokat a főbizománysok utján százalékos haszonra alvállalkozóknak adták

és így jutott azokból Friedlander Sámuelhez, az olaszliszkai csodarabbi fiához is.

A drámai szende félmillió lejes pört nyert

Szerencsét hozott a hét év előtt elveszett podgyász

Az erdélyi színpadoknak a forradalom óta ismert nevű művésznője a csinos Völcsy Rózi, aki most a szatmári színháznak drámai szendeje. A szírszóni irigylésreméltó orba juttatta két nap előtt a magyar bíróságnak egy váraiban ítélete.

Még 1918-ban történt, hogy a művésznő a budapesti keleti pályaudvaron több podgyászt adott fel új állomáshelyére, ahová szerződése szólott. A podgyászokat a feladás alkalmával biztosította és maga is ugyanazzal a vonattal utazott, amilyen a máhakat szállították. A megérkezési helyen, amikor a podgyászokat a művésznő kiváltani akarta, tünt ki hogy az egyik nagy kosár, amelyben csupa színpadi ruha volt, elveszett.

Völcsy Rózi nyomban jelentette az esetet az állomásnököknél, majd amikor a kosár nem került elő, a biztosított összeg erejéig — huszezer koronára — pert indított a magyar államvasutak ellen.

Közben a forradalmi idők következték és az ügy elnézése

folytonosan kitolódott. Két évvel ezelőtt a művésznő Budapestre értesítést kapott, amelyben ügyvédje közli, hogy az államvasutak egyezkedni ohajt és a huszezer korona biztosított összegért huszezer lejt hajlandó fizetni. Völcsy Rózi nem ment bele ebbe a rossz üzletbe és folytatta a pert a vasúttal ellen a teljes összegért, még pedig valorizált értékekben. A szírszóni talán már meg is feledkezett az egész perről, amikor tegnap ebben az ügyben kellemes levelet kapott. A levélben ügyvédje értesíti, hogy végső fokan és jogerősen megnyerte perét a magyar államvasutak ellen és a bíróság huszezer aranykorona valorizált értékének megfizetésére kötelezte a vasutat. Ez az összeg a mi pénzünkre átszámítva mintegy ötszáz ezer leinek felel meg. Völcsy Rózi, aki a hír vétele óta kétségkívül a legboldogabb erdélyi drámai hősnő, a napokban Máramaroszigetéről, ahol most a szatmári színtársulat játszik, — már fel is utazik Budapestre, hogy a jelentős összeget személyesen felvegye.

Csendőrök üldözik a szaldobágyi gyilkost

Holnap temetik a meggyilkolt váradai bérkocsist

A szaldobágyi véres béli éjszaka áldozata kiterítve fekszik az olaszli temető hullaházában, a csendőrség és a rendőrség vállvetett erővel hajszolja a tettest. Perei Sándort, akinek, mintha földnyelte volna el, nyoma veszett. Tegnap egész nap és ma éjjel lovas és gyalogos csendőrök kutatták át az egész környéket, de a gyilkost, aki ellen a legsúlyosabb bizonyíték ti tokzatos eltűnése, nem sikerült kézre keríteniük.

Perei Sándor az egész falu leghíresebb verekedője volt, sokszor meggyült már a baja a csendőrséggel. A meggyilkolt Balogh Józseffel hónapok óta rossz viszonyban élt és többen látták vasárnap éjszaka a Csoma-tele korcsma körül settenkedni.

Az ugyancsak vasárnap történt lóvásártéri gyilkosság tettese már az ügyészségi fogház lakója. A meggyilkolt fiatal bérkocsis segéd holttestét ma délután fogják felboncolni és holnap délelőtt temetik el. A

temetést a nagyváradai bérkocsisok rendezik.

Itt említjük meg a vitéz utcai Guttmann-vendéglő tulajdonosának kérésére, hogy helyisége nem külvárosi kis korcsma, hanem másodosztályú vendéglő, amely ellen sem rendőrségi, sem közegészségügyi szempontból kifogás eddig nem esett s a gyilkosság sem a vendéglőben, hanem az utcán folyt, mert hisz az ittas embert ki sem szolgálták.

Mi van az eltűnt váradai ügyvéddel

A Tábla foglalkozik dr Balázs Jenő ügyével

Hosszu ideig foglalkoztatták a nagyváradai sajtót Balázs Jenő dr ügyvédnek manőverei, amelyek végül is bűnvádi feljelentésre vezettek. Balázs a feljelentés következményei elől Budapestre menekült, majd pár héttel ezelőtt megint eltűnt a váradai korzón. Akkor senki sem tulajdonított neki különösebb jelentőséget. Amikor aztán a hatóságok érdeklődni

Zavarok az új magyar pénzegység körül

— Budapesti tudósítónktól. —

Az Estilap részletesen beszámolt arról a mozgalomról, amelynek célja új, stabil magyar valuta megteremtése. Ugy látszik, a vélemények e tekintetben különbözőek, mert még mindezekig nem történt döntés arra vonatkozólag, hogy milyen legyen az új magyar pénzegység. Siefertmann, a Népszöveg vetségnek a nemzeti bankhoz delegált tanácsadója, a mai koronának huszezerrel való osztását ohajtja. Ezzel szemben a nemzeti bank vezetősége és a magyar pénzügyi kapacitások ellenzik a dupla sillinget, mert ez Magyarország gazdaságilag szorosan összekapcsolná Angliával és így komoly árdragítási tényező volna. A magyarországi pénzügyi körök ehelyett az aranykorona megoldás mellett vannak.

GYORS KISZOLGALÁS

Egy fiatalember beállt a kereskedőhöz és így szól:

— Klein ur, szabad kérnem a kedves lánya kezét?

— Tessék, — szól a kereskedő — parancsol még valamit?

A mai zürichi nyitás

BUKAREST 255—

BERLIN ... 12285 PARIS 2415—
NEW-YORK 51625 PRAGA 1530—
LONDON ... 250675 B.PEST ... 7265
BÉCS ... 7275

Nagyváradai ártolyamok

Magyar korona	350 áru	355 péna
Osztrák shilling	2745 "	2750 "
Francia frank	950 "	960 "
Angol font	982 "	984 "
Svájc frank	3910 "	3920 "
Lira	755 "	765 "
Dollár	19950 "	20050 "
Cseh korona	597 "	599 "

A külföldi vasúti jegyeket mindenkinek szigorúan a napi kurzuson árusítja a Nemzetközi Hálókocsitársaság nagyváradai fiókja (Hegedűs Hirlapiroda.)

A prefektus

elvallalta a Kereskedelmi Csarnok mintavásárlóinak védnökségét

Ma délelőtt Popper Akos dr, Flegmann Armin és Fried János dr a Kereskedelmi Csarnok nevében megjelentek Regman Miklós dr prefektusnál és kérték, hogy vállalja el a Csarnok szeptember 12-én kezdődő mintavásárlóinak a védnökségét. A prefektus készséggel tett eleget a küldöttség kérésének.

Biztosan talál

**mindent, amire szüksége van,
ha elolvassa az ESTILAP-ot**

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó közlési díja

4

lei

A legkisebb 40
apró hirdetés lei

LEVELEZÉS

JÓJÖVEDELMŰ biztos állásban Jugoszláviában, Vajdaság fővárosában lakó, szellemi pályán működő negyvenes években levő ur-ember szellemi és lelki kvalitásokkal, amellyel hozománnyal is rendelkező élettársat keres. Prima referenciák, csak komoly igénylők irjanak Farkas névre Novisad (Ujvidék). S. H. S. Vilson trg. 7. Interreklam.

ÖZVEGYEMBERHEZ, akinek egy-két gyermeke van, férjhez mennének, esetleg gyermekszerező nőllen emberhez. Polgárcsaládból származó keresztény árvaleány vagyok, hetvenhatholdas földem, tanyám, kevés készpénzem van. Tisztességes férfiak bemutatkozó levelét „Hevesmegyeri” jelígyével Budapesten a Világ kiadónivatala továbbítja.

Gyermekkocsik Székénél, Piata Unirii 16.

LAKÁS

BUTOROZOTT szoba azonnal el foglaltat. Értekezhetni Metropól szálloda portásánál. 156

ELADÓ, kiadó, csere lakását 24 óra alatt elintézem. Weisz Gizi Strada Matei Basarab (Nyomda-utca) 4. 171

HASZONBÉRBE kiadó három szoba, konyha, speiz, külön nyári konyha, nagy raktárhelyiség, istállóval, tűzfakereskedés telepedé-
helyezési joggal. Esetleg eladó is. Érdeklődni Oláhnál, Str. Axenta Severu (Bém-utca) 6. sz. 114

EGY szoba, konyha mellékhelyiségekkel, butorral vagy anélkül lelépésért átadó. Galamb-utca 11. 142

EGY szobás, konyhás lakást három-négyezer lei lelépésért keresek. Címet Hegedűs Hirlapiróda-ba kérek. 101

HÁZIGAZDAK figyelmébe! Jó házbér ellenében keresek 1 szoba, konyhás, mellékhelyiségekből álló lakást, lehetőleg a központ közelében. Cím Hegedűs Hirlapiróda-ban. 69

MAGAS házbérért 2 vagy 3 szobás modern lakást keresek, csakis házigazdával tárgyalok. Címet „Házigazda” jelígyére a Hegedűs Hirlapiróda-ba kérek. 104

JÓ butorozott szobát keres garcon ur. Címet a Hegedűs Hirlapiróda-ba. 48

BUTOROZOTT szoba kosztál vagy anélkül kiadó. Strada A. D. Xenopol (Lakatos-utca) 17. 86

BUTOROZOTT szobát keresek. Címetek a Hegedűs Hirlapiróda-ba kérek. 115

KÉT intelligens személy lakást kap. Strada Vlahuta (Szent János-utca) 82. 167

ALKALMAZÁS

PAPIRKERESKEDŐ segédet azonnali belépésre keres. Vidor könyvkereskedése. 164

ANYAHELYETTESNEK, nevelőnőnek vagy irodába ajánlkozik intelligens zeneértő nő. Kertész Margit, Marghita. 141

ZONGORA órákat adok kezdőknek. Ugyanott gyakorolni is lehet. Cím Hegedűs Hirlapiróda-ban. 38

MINDENES, ki főzni tud, felvétetik uri családhoz. Pásztor, Str. Millerand (Arany János-utca) 2. I.

CIPŐ, kalap és uridivat szakmában komoly szakember jó eladó alkalmazást keres. Címet a Hegedűs Hirlapiróda-ba kér. 162

SZOLGAI vagy bármilyen állást elfoglalnék azonnali belépésre. Cím: Irsai Adolf, Str. Bucovina (Varju-utca) 40. 128

HAZMESTERT keresek lakáscserével, jelentkezni a Granaria Aruraktárban. 134

ZONGORA órákat adok akadémiai módszerrel, kívánatra házhoz. Címetek a Nagyvárad kiadó-hivatalába kérek. 165

ÜGYES kiszolgálónő alkalmazást nyer Vidor könyvkereskedésében. 163

ZENEÉRTŐ magyar tanítónő, elmenne anyahelyettesnek vagy korrepetálna elemista tanulókat. Esetleg vállalna kezdő hegedűoktatást. Legrosszabb esetben férjhez menne. Ez is egy megélhetési! Az állástadókát a Hegedűs Hirlapiróda világosítja fel.

URASÁGI piros belül faj dínnyé állandóan kapható angro és deailban Marozsánál, Piata Mihail Viteazul (Nagypiac-tér) Bódében. 155

ROMAN és magyar perfect gépirónót keresek. Strada Episcopul Pável utca 26.

TEXTIL segéd felvétetik. Rapid Strada Alexandri (Teleky-utca) 4. Kárpitos és szőnyeg szakmában jártas előnyben. 169

DEUTSCHES Fräulein zu einem 4 Jahrigen Knaben gesucht. Bach. Str. Paul Chinez (Aulich-utca) 1. 170

ÖZV. urinő mellé intelligensebb nő kerestetik. Jelentkezni 11-12-ig dr Konrád, Strada Alexandri (Teleky-utca) 6. szám.

BEJARÓ szakácsnőnek, esetleg állandónak ajánlkozom, Holdas templom mellett, kenyér üzlet, Piata Unirii (Szent László-tér). 157

JÓ ismeretség hiányában kolozsvári varrónő jutányos áron házhoz ajánlkozik. Strada Dimitrie Cantemir (Beöthy Ödön-utca) 78. 158

EGY intelligens kisasszony elmenne egy vagy két gyermek mellé, Strada Alexandri (Teleky-u.) 31. szám Veinénál. 159

VEGYES kiszolgáló segéd, költő, szövött és rövidáru szakmában szeptember 1-re felvétetik. Sándor Testvérek, Cluj. Csakis elsőrangú erők fényképes ajánlatát kérjük. Román nyelvtudás megkívántatik. 160

ZONGORA órákat adok akadémiai módszerrel, házhoz is megyek. Cím Hegedűs Hirlapiróda-ba. 161

EGY fűszeres segéd felvétetik özv. Kohn Farkasné cégnél, Piata Mihail Viteazul (Nagypiac-tér) 6. 154

FIATAL mindenés leányt felvesszek. Strada I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 13. 153

14-15 éves fiú felvétetik a kendergyárban, Strada Miron Costin (Erzsébet-utca) 3. 151

PERFECT szakácsnő felvétetik Munk, Strada Avram Jancu (Kosuth-utca) 7. 152

ADÁS-VÉTEL

FRANCIA könyveket megvételre keresek. Cím Hegedűs Hirlapiróda-ban. 143

NAGY álló tükröt megvételre keresek. Rampacsekne, Str. C. A. Rosetti (Háromrőzsa-utca) 2. 123

Mielőtt **tűzifa-szükségletét**

bárhon is beszerezné, saját érdekében hívja fel a

Stern vállalatok

tűzifa telepét

3 telefon 809.

Tekintettel a felhalmozott nagy készletre, szá-
eáz 1-ső osztályu tűzifát olcsó áron ad, míg a készlet tart.

ELADÓ ház, szőlő és földbirtok 35.000 leitől 3 millióig. Értekezni Tománemál, Körös-utca 21, 3-órág.

ELADÓ egy teljesen jó karú lévő nagy plüss divány. Str. rumbelului (Galamb-u.) 11. D. jén.

GÉPPEL szedett tiszta tejszín, naponta 3 liter átadó. telefon 959 szám.

KÜLÖNFÉLÉK

ÜZEMELTETÉSI díj szép kivitelben készit Erbstr. Cuza Voda (Szacsavay-utca) 28.

EGY középiskolai tanuló te ellátásra, uri családhoz felvétel Zongorában is gyakorolhat. Címetek a Hegedűs Hirlapiróda-ba kérek. 5.

ELSŐRENDŰ házikoszt kapó, kihordásra is. Strada Carol (Szilágyi Dezső-utca) 13.

BUDAPESTEN két főiskolai hallgató tiszta, világos szobát keres. Címetek a Hegedűs Hirlapiróda-ba kérek.

NAGYPIACTÉRI orth. izr. plomban egy női glitter ülés 26. évre bérbeadó. Értekezhet Hegedűs hirlapiróda-ban.

Okvetlen beiratkozz

a Hegedűs Hirlapiróda kölcsönkönyvtárába, mert a legújabb könyvujdonságokat olvashat **40 lei havi** olvasási díj

Akar ön takarékoskodni

anélkül, hogy kávéjáról lemondjon? ... Ezt eléri, ha az **Enrillo**-t használja. Az **Enrillo** magában, minden pótlék nélkül helyettesíti a ma oly költséges babkávét. Izben lehetőség van közelíteni a babkávét, emellett matos, szép színű és összeállításánál fogva tápláló. Nagyon adós és ezért a fogyasztás rendkívül olcsó. Egy kísérlet fogja Önt győzni. E különleges kiváló minőségű egyedülálló gyártói:

Franck Henrik fia

szavatolnak.

1546-13

Sonnenfeld Adolf-nyomda

Gyári perzsa

jutányos árban rész-
letre is kapható 1800

Sternberg

regiségkereskedő
Bul. Reg. Ford. 14

A nagyváradai bőröndárú és láskagyár

Strada Cuza Voda (Szacsavay-utca) 18 szám a att gyári helyiségében az összes gyártmányait

detailban is engr os gyári árban árusítja regie felszámítás nélkül

A garantált vulkan fibre bőröndök árai nagyság centiméterekben. Árak: 50, 55, 60, 65, 70, 75 542, 596, 650, 705, 758, 814